

Agenda 21 supramunicipal

d'Aiguafreda, el Brull, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent

II. Diagnosi ambiental de Tagamanent

Direcció facultativa

Servei del Medi Ambient de la Diputació de Barcelona

Domènec Cucurull. Cap del Servei

Rosa Maria Canals. Cap de la Subsecció de Planificació Ambiental Local

Carme Melcion. Directora Tècnica de l'Auditoria

Equip consultor

Aprèn, Serveis Ambientals

Jordi Enèriz. Coordinador. Biòleg

Montse Viñas. Biòloga

Andreu Salvat. Biòleg

Xavier Pérez. Economista

Núria Galobardes. Geòloga

Marc Ricart. Enginyer tècnic industrial

Xavier Monje. Cartògraf

Novembre de 2010

ÍNDEX DE CONTINGUTS

Àmbit supramunicipal	7
I. Aspectes generals	7
II. Aspectes estructurals	10
III. Aspectes ambientals	14
Àmbit local	21
I. Aspectes generals	21
II. Aspectes estructurals	28
III. Aspectes ambientals	36

Diagnosi ambiental de Tagamanent

Agenda 21 supramunicipal

.....

Presentació

.....

A continuació s'identifiquen en forma d'ítems breus d'informació les forteses i les febleses detectades arran de l'anàlisi de la Memòria ambiental de l'Agenda 21 supramunicipal d'Aiguafreda, el Brull, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent.

En primer lloc i sota el títol d'Àmbit supramunicipal, es relacionen aquells aspectes comuns a més d'un dels municipis auditats. A continuació, l'apartat Àmbit municipal recull els aspectes específics del municipi de Tagamanent. En ambdós casos els ítems s'agrupen sota criteris temàtics en tres grans blocs, Aspectes generals, Aspectes estructurals i Aspectes ambientals. Se segueix així l'estructura bàsica que organitzava el document de Memòria ambiental.

Per facilitar la comprensió del document i permetre'n una caracterització ràpida de la informació aquesta va precedida d'una frase sintètica a mode de resum i un element gràfic amb forma de semàfor que simbolitza si les repercussions d'aquell ítem són positives (semàfor verd), negatives (semàfor roig) o intermitges o indeterminades (semàfor groc).

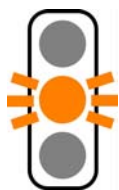
Àmbit supramunicipal

I. Aspectes generals

Territori

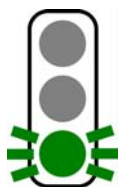

Aiguafreda, el Brull, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent mantenen diferents nivells de relació entre ells.

Aiguafreda, el Brull, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent són 6 municipis que es localitzen a la serralada Prelitoral. Tots ells, llevat de Sant Martí de Centelles, són al massís del Montseny. Sant Martí de Centelles forma part dels cingles de Bertí, tot i que es troba a tocar del Montseny. Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Montseny i Tagamanent pertanyen al Vallès Oriental, mentre que el Brull i Sant Martí de Centelles són a la comarca d'Osona. De tots els municipis auditats els que es troben a la vall del Congost (Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent) són els mantenen entre ells unes vinculacions administratives, geogràfiques, socials i ambientals més estretes.

Els municipis de la vall del Congost s'organitzen en una comunitat de municipis.

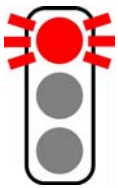

Els municipis d'Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent formen part junt amb el municipi de Figaró-Montmany de la Comunitat de Municipis Costers del Montseny i Bertí. L'objectiu de la comunitat és sumar esforços per millorar la qualitat de vida de tots els veïns i veïnes dels quatre municipis a partir de l'impuls de projectes de desenvolupament i serveis que, separadament, aquests quatre municipis no podrien

assumir per una qüestió d'economia d'escala. Depassar la visió estrictament local encaixa amb la naturalesa dels problemes ambientals, que sovint exigeixen accions que van més enllà dels límits municipals.

Mobilitat

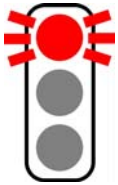

Menys a Montseny la resta de municipis estudiats presenten una contenció econòmica inferior a la mitjana comarcal.

Menys el municipi de Montseny, els altres municipis auditats presenten valors autocontenció inferiors al de les respectives comarques. L'autocontenció és un indicador de la capacitat d'un municipi per ocupar laboralment la població que hi viu. L'any 2001 Tagamanent era l'únic municipi dels 6 estudiats que atreia més desplaçaments que no pas en generava.

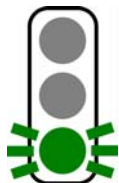

L'automòbil particular és el mitjà de transport més usat entre els municipis estudiats.

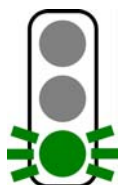
Segons dades de mobilitat de 2001, la major part dels desplaçaments tant interns com externs (cap a d'altres o des d'altres municipis) es van fer en vehicles individuals.

Els municipis de la vall del Congost estan comunicats entre ells amb serveis de transport públic col·lectiu.

Únicament hi ha dos serveis de transport col·lectiu que comuniquen més d'un dels municipis estudiats. Es tracta de l'autobús de línia de la companyia Sagalés que fa el trajecte Barcelona-Vic i que té parades a Aiguafreda i Tagamanent (per proximitat es pot considerar que també dona servei al barri de l'Abella de Sant Martí de Centelles) i la línia R-3 de rodalies amb parada a Sant Martí de Centelles (i que per proximitat també pot considerar-se que enllaça amb Aiguafreda).

Menys el Brull, la resta de municipis s'integren en el sistema tarifari integrat.

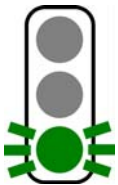
Llevat del municipi del Brull, els altres pobles de l'àrea estudiada estan integrats en l'àmbit del sistema tarifari integrat de l'Autoritat Metropolitana del Transport (AMT). Aquest àmbit geogràfic d'integració tarifària es divideix en 6 corones i en diferents sectors tarifaris. El sector tarifari al que s'inclouen Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent és el 4 F.

II. Aspectes estructurals

Planejament

El PTG inclou els municipis auditats en els sistemes anomenats de reequilibri.

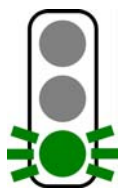

Segons el Pla territorial general de Catalunya (PTG) els municipi d'Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent s'adscriuen a l'Àmbit funcional territorial Metropolità, mentre que el Brull formaria part de l'Àmbit funcional territorial de les Comarques centrals.

Tots els municipis auditats inclosos a l'AFT Metropolità, coincideixen a pertànyer al sistema de proposta de reequilibri metropolità. Els sistemes de reequilibri metropolità són aquells sistemes de proposta localitzats a l'interior de l'àrea metropolitana que tenen capacitat de continuar creixent ordenadament i amb potencialitat per a competir amb el lloc central, tot fomentant-ne la descentralització i per tant la descongestió, com també una distribució més equilibrada de població i activitat.

El Brull, a l'AFT Comarques centrals, pertany al sistema de proposta de reequilibri territorial de nivell 2. Aquests sistemes tenen un potencial intermedi de reequilibri territorial global i es basen en sistemes urbans de pes també intermedi.

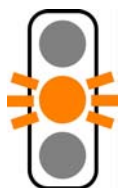
Tots els sistemes de reequilibri tenen en comú que haurien d'afavorir el desenvolupament del sòl per a usos de tot tipus: residencial, industrial i de serveis, i evitar que la manca de sòl suposi un problema per al desenvolupament, tot preveient una dotació suficient d'equipaments per garantir una bona qualitat de vida.

Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Montseny i Tagamanent resten dins l'àmbit del PTMB, mentre que el Brull i Sant Martí de Centelles són dins el PTCC.

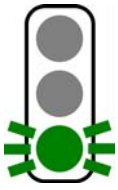
El Pla territorial de l'àmbit metropolità de Barcelona (PTMB) és un pla territorial parcial que afecta els municipis d'Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Montseny i Tagamanent. El PTMB té com a objectiu ordenar l'evolució de les dinàmiques metropolitanes per tal d'evitar situacions de congestió, dispersió i destrucció del medi natural. El Pla proposa descentralitzar les grans àrees urbanes i afavorir la mobilitat i la comunicació per obtenir eficiència econòmica i desenvolupament social autosostenible. També proposa controlar les densitats del sòl urbà, amb l'objectiu de preservar els valors ambientals, paisatgístics i estratègics. Per assolir aquests objectius, el PTMB estableix que la població s'ha de concentrar en illes metropolitanes i que cal evitar la urbanització difusa del territori.

El Pla territorial parcial de les Comarques Centrals (PTCC) afecta els municipis del Brull i de Sant Martí de Centelles. Alguns dels objectius del Pla són: establir les estratègies que assegurin el desenvolupament proporcionat de les poblacions, impulsar la creació d'instruments de cooperació supramunicipal en matèria d'ordenació urbanística, preservar les parts del territori on és desitjable el manteniment de l'activitat agrària, protegir la diversitat dels paisatges naturals i culturals que componen el territori de les Comarques Centrals de Catalunya i incorporar les propostes viàries que millorin la connectivitat global del territori.

Sant Martí de Centelles és l'únic municipi que no té previst modificar el seu planejament.

Segons les dades que consten al Registre de planejament urbanístic de Catalunya, actualment els municipis auditats estan regulats a través de normes subsidiàries llevat d'Aiguafreda que es regeix urbanísticament amb un pla general. Excepte Sant Martí de Centelles, la resta de municipis es troben en diferents moments del procés d'aprovació d'un nou planejament urbanístic. Els futurs POUM hauran de disposar dels preceptius informes de sostenibilitat ambiental (ISA).

El sòl no urbanitzable és, amb diferència, el majoritari a tots els municipis auditats.

El percentatge de sòl no urbanitzable (SNU) dels 6 municipis auditats és molt elevat. Així, a Aiguafreda el SNU supera el 80% de la superfície municipal, mentre que a tots els altres municipis és per sobre del 90% de la superfície total.

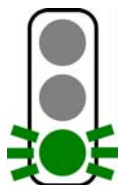

La C-17 és la principal infraestructura viària compartida.

La principal infraestructura viària compartida és la C-17. Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent comparteixen, junt amb molts altres municipis, la carretera C-17, que es disposa en sentit nord-sud pel fons de la vall del Congost i que travessa els nuclis urbans dels tres municipis. Es comença a estudiar la possibilitat de modificar el traçat d'aquest vial, fet que esdevindrà una gran oportunitat per millorar-ne les condicions de seguretat, augmentar la capacitat i reduir l'impacte paisatgístic i sobre la connectivitat ecològica dels espais naturals dels cingles de Bertí i del massís del Montseny.

Sistemes naturals i agraris

Aiguafreda, el Brull, Cànoves i Samalús,
Montseny i Tagamanent formen part del Parc
natural del Montseny.

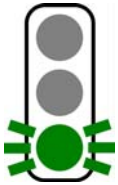
A excepció del municipi de Sant Martí de Centelles, la resta de municipis auditats formen part del Parc natural del Montseny i, en conseqüència, estan afectats per allò que disposa el pla especial d'aquest espai natural protegit. Tanmateix, Sant Martí de Centelles és a tocar del Parc natural del Montseny i és un municipi que forma part d'un altre espai natural protegit, l'EIN Cingles de Bertí.

III. Aspectes ambientals

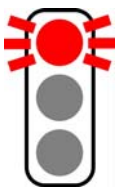
Incidència de les activitats econòmiques

La població s'ocupa principalment en el sector serveis.

A excepció d'Aiguafreda, a tots els municipis de l'àmbit d'estudis la població està ocupada principalment en el sector terciari. De la mateixa manera, també a excepció d'Aiguafreda, la resta de municipis presenten percentatges de població ocupada al sector agroramader que superen els valors de la mitjana catalana de l'any 2001. En definitiva, les dades assenyalen que l'activitat primària conserva, tot i la inqüestionable hegemonia del sector serveis, un petit espai en el global de les economies locals.

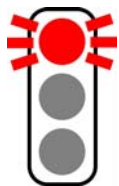

La C-17 és el principal focus emissor de soroll de l'àmbit auditat.

La principal font emissora de soroll del conjunt de sis municipis auditats és el trànsit per la carretera C-17. L'emissió de soroll d'aquest focus afecta únicament els nuclis urbans d'Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent prop dels quals discorre aquest vial.

Balanç d'aigua

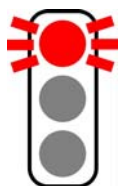

Aiguafreda, el Brull i Sant Martí de Centelles no són autosuficients en relació al recurs aigua.

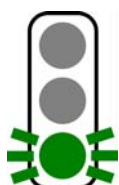
Aiguafreda, el Brull i Sant Martí de Centelles cobreixen les seves necessitats d'aigua potable a partir de l'aigua procedent del riu Ter que distribueix el Consell Comarcal d'Osona a través de la Xarxa Osona Sud. Aquesta aigua es potabilitza a l'ETAP Manlleu.

El coneixement de les captacions d'aigua és incomplet.

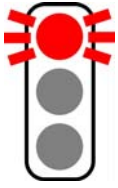
L'Agència Catalana de l'Aigua té legalitzades 132 captacions d'aigua als municipi d'Aiguafreda, el Brull, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent. Com succeeix a molts altres municipis del país és probable que la xifra d'explotacions i el cabal explotat estigui subestimat atès que hi ha moltes captacions que no estan legalitzades.

No hi ha aqüífers protegits als sis municipis auditats.

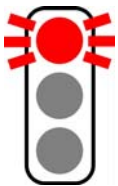

Segons el Decret 328/1988 pel qual s'estableixen normes de protecció i addicionals en matèria de procediment en relació a diversos aqüífers de Catalunya, a cap dels sis municipis auditats s'han protegit les aigües subterrànies catalogant-les com a aqüífer protegit.

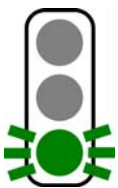
Cànoves i Samalús és l'únic municipi de l'àmbit estudiat amb aquífers vulnerables a la contaminació per nitrats.

Segons el Decret 476/2004 pel qual es designen noves zones vulnerables en relació amb la contaminació del nitrats procedents de fonts agràries, Cànoves i Samalús és l'únic municipi de l'àmbit estudiat inclòs dins d'una àrea vulnerable a la contaminació de les aigües subterrànies per acció dels nitrats. Cànoves i Samalús pertany a l'àrea 9, és a dir, a l'àmbit que contempla els aquífers associats als materials neògens i quaternaris del Vallès.

A quatre dels municipis estudiats el consum domèstic supera la mitjana catalana.

Els consums diaris per càpita i per a ús domèstic d'aigua de tots els municipis estudiats llevat de Cànoves i Samalús i Tagamanent són superiors al valor mitjà de Catalunya, que oscil·la al voltant de 150 litres diaris per habitant.

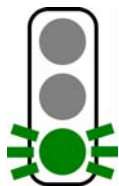
L'EDAR Congost dóna servei a cinc dels municipis estudiats.

L'EDAR Congost saneja les aigües residuals de tots els municipis estudiats llevat de Montseny (del municipi del Brull la zona connectada és el nucli de Sant Jaume de Viladrover). Montseny té una instal·lació de gestió municipal, mentre que l'EDAR Congost la gestiona el Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs.

Residus

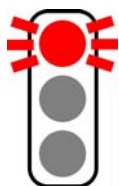

La Mancomunitat La Plana gestiona el porta a porta d'Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent.

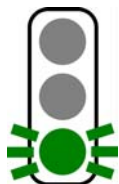
La Mancomunitat La Plana és l'ens responsable de la gestió del servei de recollida porta a porta dels residus municipals que segueixen els municipis d'Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent. La Mancomunitat La Plana té els seus locals al municipi de Malla (Osona).

La meitat dels municipis tenen produccions de residus municipals superiors a la mitjana catalana.

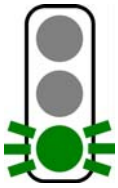
L'any 2007 la producció de residus municipals per càpita d'Aiguafreda, Cànoves i Samalús i Sant Martí de Centelles van ser molt propers a la mitjana catalana (1,64 kg/hab i dia). El Brull, Tagamanent i Montseny enregistraren produccions més d'un 20% superiors a la mitjana de Catalunya.

Ha augmentat la recollida selectiva a tots els municipis estudiats.

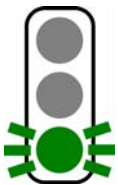
Tots els municipis de l'àmbit estudiat van presentar valors de recollida selectiva de vidre, paper i cartó i envasos lleugers creixents al llarg del període 2003-2007. Els percentatges d'increment varien segons el municipi.

La deixalleria d'Aiguafreda dóna servei a Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent.

L'any 2008, juntament amb l'elaboració d'altres convenis per compartir les despeses de gestió d'alguns serveis públics com el Casal d'Avis o el Punt Jove, es va fer una proposta de gestió compartida de la deixalleria. Aquesta proposta no va seguir endavant però, tanmateix, a la pràctica el veïnat del nucli urbà de l'Abella a Sant Martí i de l'Avencó a Tagamanent, utilitzen aquest equipament. L'Ajuntament de Sant Martí de Centelles contribueix econòmicament i de forma anual per compensar les despeses derivades de l'ús de la instal·lació per part de la seva població.

Energia

La majoria de municipis tenen un consum d'energia per càpita força per sota de la mitjana catalana.

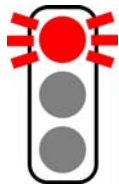
Llevat de Tagamanent que presenta valors molt propers a la mitjana de Catalunya, la resta de municipis estudiats van consumir el 2006 valors d'energia final entre un 30% i un 60% inferiors a la mitjana, que se situa aproximadament aquell any al voltant dels 25.600 kWh.

El gas natural canalitzat únicament arriba a Aiguafreda i Sant Martí de Centelles.

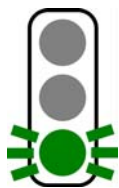
El gas natural canalitzat és un servei energètic que abasta únicament els municipis d'Aiguafreda i Sant Martí de Centelles del conjunt de municipis auditats (a Sant Martí de Centelles, únicament al barri de l'Abella). Tot i que el gas natural és un combustible fòssil la combustió del qual també contribueix a emetre gasos d'efecte

hivernacle, la seva petja de carboni és inferior al d'altres combustibles fòssils i, fins i tot, al de l'electricitat obtinguda amb l'actual mix energètic.

El transport i les llars són els principals consumidors d'energia.

Pel darrera del consum energètic imputable al transport, s'observa que a Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Sant Martí de Centelles i Tagamanent el sector domèstic és el segon consumidor d'energia final (dades de 2006). Al Brull i Montseny el segon sector consumidor d'energia va ser el primari i els serveis, respectivament.

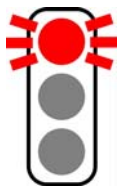

Aiguafreda, el Brull i Tagamanent disposen d'un primer estudi que indica la viabilitat de l'explotació forestal per a usos energètics.

Segons el "Pla Estratègic d'Aprofitament Energètic de Biomassa Forestal de l'ADF Montseny de Ponent" la superfície forestal dels municipis que integren aquesta ADF (Aiguafreda, el Brull, Seva i Tagamanent, produeix 5.000 tones anuals de biomassa que podria ser aprofitada energèticament. La subvenció de la instal·lació de calderes de biomassa seria una bona manera de combatre el principal escull que té actualment la popularització d'aquesta font energètica. L'aprofitament energètic de la biomassa és, a priori, una acció molt interessant sota criteris de sostenibilitat, atesa la proximitat de les masses forestals que proveïrien aquesta biomassa. Tanmateix, cal garantir una estricta observança del criteris de silvicultura sostenible que garanteixin la protecció de les forests que fornirien aquesta biomassa. En aquest compromís les autoritats gestores del Parc natural del Montseny haurien de tenir un paper rellevant en coordinació amb el cos d'Agents Rurals.

Emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH)

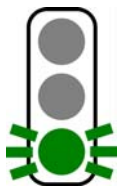

El transport i les llars són els principals emissors de GEH.

Pel darrera de les emissions de gasos d'efecte hivernacle imputables al transport, s'observa que a Aiguafreda, Cànoves i Samalús i Sant Martí de Centelles el sector domèstic és el segon responsable d'emissions (dades de 2006). Al Brull el segon sector consumidor d'energia va ser el primari, mentre que a Montseny i Tagamanent ho foren els serveis.

Cànoves i Samalús, Montseny i Sant Martí de Centelles van presentar emissions de GEH per càpita inferiors a la mitjana catalana.

Cànoves i Samalús, Montseny i Sant Martí de Centelles van generar l'any 2004 emissions per càpita de gasos d'efecte hivernacle amb valors inferiors a les mitjanes per càpita del conjunt de Catalunya.

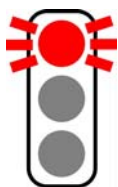
Àmbit local

I. Aspectes generals

Entorn socioeconòmic

La població de Tagamanent creix i s'envelleix progressivament.

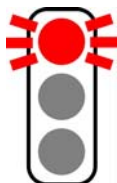

La població de Tagamanent ha augmentat en un 40% en els darrers 8 anys, essent de 303 habitants el 2008. Es constata un acusat envelliment de la població que es reflecteix en què la subpoblació amb edats superiors o iguals a 60 anys supera clarament el 20% de la població total.

Així mateix, segons dades de l'IDESCAT, l'any 2001 no hi havia habitatges de segona residència al municipi, és a dir, la població no resident era llavors inexistent.

Mobilitat

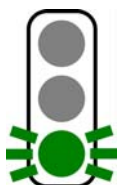

La mobilitat tendeix a augmentar i es fa principalment en transport privat.

Seguint la tendència general de Catalunya i de la província de Barcelona en particular, el nombre de desplaçaments totals de Tagamanent s'ha incrementat els darrers anys amb l'impacte ambiental que això representa tant pel que fa a emissions acústiques com, sobretot, emissions de gasos contaminants. Així, la mobilitat obligada generada va passar de 59 desplaçaments el 1991 a 104 el 2001. El principal mitjà de transport utilitzat en els desplaçaments per motius de treball i d'estudi és el vehicle privat.

El parc de vehicles privats del municipi també ha augmentat els darrers 8 anys (2001-2007) en un 17%. L'índex de motorització de Tagamanent és de 1.472, és a dir, hi hauria 1.472 vehicles en cas que la població tingués 1.000 habitants. Aquest valor és un 115% superior a l'índex de motorització del Vallès Oriental.

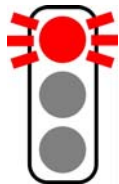
El municipi importa desplaçaments per motiu de treball.

Tagamanent atreu més desplaçaments obligats per motiu de treball que no pas en genera. És, per tant, un municipi importador de desplaçaments. Així doncs, Tagamanent és excedentari en llocs de treball respecte la població ocupada resident. Aquest comportament ha anat augmentant els darrers anys, augmentant així el que s'anomena autocontenció d'un territori, que és el quocient entre els desplaçaments interns per motius de treball i la població ocupada expressat percentualment. Valors d'autocontenció elevats indiquen que un municipi té una gran capacitat per ocupar laboralment la població que hi viu. Un dels motius d'aquesta alta autocontenció són les importants empreses del sector de la pedra implantades al municipi.

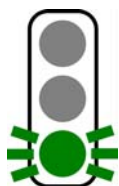
Tagamanent, és un municipi amb un valor d'autocontenció mitjà, inferior a la mitjana comarcal. Per motius de treball, els desplaçaments fora de Tagamanent es dirigeixen principalment a Barcelona i la Garriga,

mentre que els principals desplaçaments que rep per motius laborals provenen dels municipis Aiguafreda i Barcelona.

Els veïns i veïnes de Tagamanent tenen els serveis bàsics fora del municipi i mal connectats amb transport públic

Els veïns i veïnes de Tagamanent reben la primera assistència sanitària al consultori mèdic d'Aiguafreda i Figaró-Montmany, més enllà dels quals la població es veu obligada a desplaçar-se al CAP La Garriga o a l'Hospital de Granollers. Per motius d'educació, l'ensenyament infantil i primari s'imparteixen al Figaró i Aiguafreda, mentre que els joves que cursen els estudis secundaris i el batxillerat es desplacen als instituts de la Garriga. Donat que el transport públic/col·lectiu per atendre aquests serveis bàsics és insuficient la població es veu obligada a desplaçar-se en vehicle privat per anar-hi.

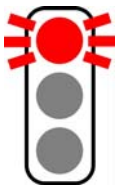
Tagamanent disposa de transport públic col·lectiu.

Tagamanent disposa d'una parada de la línia d'autobús interurbà de l'empresa Sagalés que cobreix el servei entre Barcelona i Vic.

La línia R-3 de RENFE (l'Hospitalet – Vic – Ripoll) no té parada a Tagamanent. La parada del municipi de Sant Martí de Centelles, ubicada al barri de l'Abella, és pròxima al veïnat de l'Avencó, que forma part del municipi de Tagamanent. Tot i no disposar de dades és versemblant veure que la població d'aquesta barriada utilitzi aquest mitjà de transport.

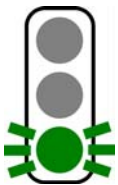
Gestió i organització municipal

No s'han desenvolupat ordenances que incideixin directament en aspectes sostenibilistes.

Actualment Tagamanent disposa d'una única ordenança municipal amb contingut ambiental. Aquesta ordenança és l'ordenança de prevenció d'incendis forestals. Es troben a faltar ordenances que incideixin en altres plantejaments sostenibilistes com ara una ordenança sobre urbanisme sostenible, sobre promoció en la implantació d'energies renovables, sobre l'accès al medi natural, sobre jardineria ecològica o sobre la gestió sostenible del recurs aigua, per donar alguns exemples. Ordenances d'aquest tipus poden ser instruments molt valuosos per implementar polítiques locals sostenibilistes.

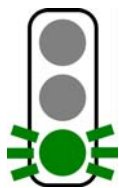

Tagamanent està adherit a una comunitat de municipis amb la resta d'Ajuntaments de la vall del Congost.

El municipi de Tagamanent forma part de la Comunitat de Municipis Costers del Montseny i Bertí, conjuntament amb els municipis d'Aiguafreda, Figaró-Montmany i Sant Martí de Centelles. L'objectiu de la comunitat és sumar esforços per millorar la qualitat de vida de tots els veïns i veïnes dels quatre municipis a partir de l'impuls de projectes de desenvolupament i serveis que, separadament, aquests quatre municipis no podrien assumir per una qüestió d'economia d'escala. És molt important l'existència d'aquesta voluntat per treballar conjuntament amb els municipis veïns. Depassar la visió estrictament local encaixa amb la naturalesa dels problemes ambientals que sovint exigeixen accions que van més enllà dels límits municipals. Un important exemple d'això és que el seguiment del projecte de desdoblament de la via fèrria i l'ampliació de la C-17 s'està fent des de l'àmbit de la Comunitat de municipis.

Tagamanent també va subscriure amb els municipis de l'Ametlla del Vallès, Figaró-Montmany i la Garriga l'Acord de Puiggràcies per a l'Ocupació, conveni de col·laboració per dissenyar polítiques comunes de foment de l'ocupació.

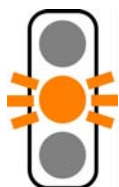

L'Ajuntament disposa de tècnica de medi ambient.

Entre el personal tècnic de l'Ajuntament es disposa de tècnica de desenvolupament local encarregada d'impulsar, coordinar i gestionar alguns projectes i polítiques locals ambientals. La tècnica de desenvolupament local del municipi treballa a temps parcial a Tagamanent, ja que està compartida amb el municipi d'Aiguafreda.

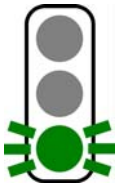
Educació i participació ambiental

No s'han desenvolupat polítiques participatives, però des del 2010 disposa d'una tècnica de participació a temps parcial.

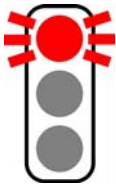
Tagamanent no ha desplegat polítiques per estimular i fer possible la participació ciutadana en el govern municipal. En aquest sentit l'Ajuntament no disposa de Regidoria de Participació i tampoc s'ha dotat de cap reglament de participació ni d'òrgans estables per articular la intervenció de la ciutadania en la presa de decisions del municipi. Per corregir aquesta situació i de des de 2010 es disposa d'una tècnica de participació compartida amb Aiguafreda, Figaró-Montmany i Sant Martí de Centelles. Articular mecanismes participatius és un dels objectius de les agendes 21, que reconeixen la importància de la intervenció de la ciutadania en la resolució dels conflictes ambientals.

Actualment s'està treballant en el procés participatiu vinculat a la redacció del futur Pla d'ordenació urbanística municipal (POUM) així com en la definició participativa dels usos d'alguns equipaments recentment rehabilitats.

Es realitzen periòdicament diverses actuacions d'educació ambiental.

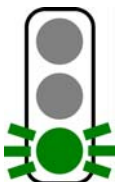
L'Ajuntament organitza periòdicament actuacions de divulgació i educació ambiental. Així, en els darrers anys s'ha realitzat una campanya per fomentar l'estalvi d'aigua, promoure el compostatge casolà i informar sobre el nou sistema de recollida porta a porta o sobre l'actual procés d'Agenda 21 Local. També s'han iniciat accions d'ambientalització de la Festa major com ara la utilització de gots reutilitzables.

El web municipal pràcticament no dóna informació ambiental.

El medi ambient té una presència testimonial a la pàgina web municipal. Les qüestions ambientals es limiten a la informació sobre llocs i rutes d'interès. No hi ha informació sobre el medi natural o els espais protegits del municipi o bé informació pràctica sobre la gestió dels residus o amb consells per a l'estalvi d'aigua o l'energia o la prevenció dels incendis, per donar alguns exemples. S'escau, en definitiva, donar des del web municipal un major protagonisme al medi ambient en general i al procés d'Agenda 21 en particular.

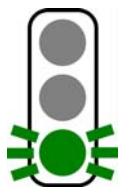
Patrimoni

El patrimoni històric de Tagamanent és ric i divers.

La naturalesa rural de Tagamanent es reflecteix en el divers patrimoni històric i arquitectònic que conserva el municipi. Entre els elements patrimonials de Tagamanent destacarien els casals de la Pedralba i de Vallforners (tots dos declarats Bé Cultural d'Interès Nacional) les restes del castell de Tagamanent (també catalogat com a Bé Cultural d'Interès Nacional), els pous de gel de l'Avencó, les masies del Bellver, el Bellit,

Castellseguer o les esglésies de Sant Cebrià de la Móra, Santa Maria de Tagamanent entre molts altres elements d'indubtable interès.

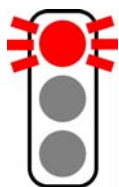

Tagamanent té un bon coneixement dels arbres d'interès local.

Gran part dels arbres i arbredes d'interès de Tagamanent es troben recollits a l'inventari de patrimoni cultural elaborat per l'Àrea de Patrimoni de la Diputació de Barcelona. Alguns d'ells, a més, van ser declarats pel Ple Municipal com a elements d'interès locals, fet que afavoreix la seva protecció i preservació dels seu valor patrimonial. Els arbres i arbredes de Tagamanent declarats d'interès locals i inclosos en l'inventari dels arbres declarats d'interès local del DAR són el Til·ler de la Font Freda, el Til·ler de la Font de Sant Joan, el Roure de l'Agustí, l'Alzina de l'Agustí, el Roure del Bellit i l'Alzinar de l'Avencó.

II. Aspectes estructurals

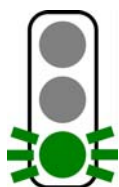
Planejament

Tagamanent té una estructura urbanística complexa.

Urbanísticament, Tagamanent té una estructura complexa, formada per 3 nuclis de població independents més els habitatges disseminats. Aquests tres nuclis són la Pedralba, Santa Eugènia del Congost i l'Avencó que disten 0,8 i 4,5 km de l'ajuntament situat a peu de la Pedralba. A destacar la baixa compacitat de la Pedralba, formada per habitatges unifamiliars amb jardí. La seva densitat de població és baixíssima, de 7 hab./km² (el valor comarcal és de 454,1 hab./km²), com a resultat del baix nombre d'habitatges (303 el 2008) i la gran superfície del terme (43 km²).

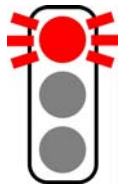
Tenir una compacitat elevada i un únic nucli de població és un factor de gran importància ja que abarateix econòmicament i ecològicament la prestació de serveis.

El sòl no urbanitzable és el que té una major extensió al municipi.

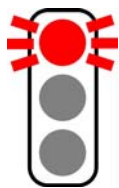
El principal règim jurídic del sòl de Tagamanent és el sòl no urbanitzable. Amb més de 4.300 hectàrees el sòl no urbanitzable supera el 99% de la superfície total del municipi. En el sòl urbà l'ús majoritari és el residencial, que amb més de 30 hectàrees és 8 vegades superior a l'industrial. Segons el planejament urbanístic vigent el sòl urbanitzable permetria incrementar en gairebé 2 hectàrees el sòl urbà residencial, mentre que no hi programat nou sòl per a ús industrial. Val a dir que aquests valors podrien canviar en els

propers anys atès que Tagamanent ha iniciat el procés de redacció d'un nou pla general, que en ser tan recent ja incorporarà l'avaluació ambiental estratègica.

La C-17 divideix el nucli urbà de Tagamanent.

La C-17 travessa el municipi deixant a la banda est la urbanització de la Pedralba i, al costat oest, l'edifici de l'Ajuntament, un restaurant i altres edificis. Aquesta carretera suposa una important barrera a la comunicació entre ambdós costats del nucli urbà i suposa un important handicap al desenvolupament d'un centralitat a partir de la qual teixir una trama de major compacitat urbanística.

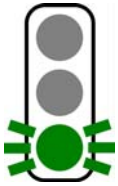

El barri de la solella de can Bosc és fora d'ordenació urbanística.

A la vall de Vallcàrquera hi ha un veïnat (la solella de can Bosc) compartit amb el municipi de Figaró-Montmany que presenta seriosos problemes d'accessibilitat així com de prestació de serveis. El barri està construït sobre pendents pronunciats, té una única via d'accés i s'aixeca fora d'ordenació sobre sòl no urbanitzable i en les immediacions del límit del Parc natural del Montseny.

Sistemes naturals i agraris

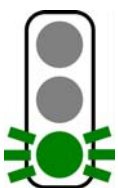

Existeix un estudi dels espais fluvials que fa diverses recomanacions al planejament.

El Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs va fer una sèrie de recomanacions i propostes l'any 2004 en l'estudi *Recomanacions al planejament urbanístic municipal per la incorporació de la delimitació de les zones inundables i pel desenvolupament del Pla director dels espais fluvials de la conca del riu Besòs*.

Entre les propostes que es feien específicament per al municipi de Tagamanent en destaquen les següents: a) crear una figura específica de protecció del riu; b) evitar noves construccions properes al riu; c) requalificar el marge esquerre de la riera de l'Avencó, passant-lo a no urbanitzable per reduir les pressions urbanístiques; d) reservar una franja de protecció el més generosa possible entre el sòl urbanitzable de Santa Eugènia del Congost que és en contacte amb el riu i aquest; e) vetllar pel manteniment de l'àmbit de protecció entre les implantacions industrials del marge esquerre del Congost i el riu.

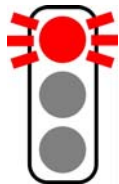

Els municipis que travessa el Congost ja disposen d'un pla per a la recuperació integral de les seves riberes.

En espera que l'ACA redacti el futur *Pla d'espais fluvials* (PEF) de la conca del Besòs que establirà les directrius supramunicipals de gestió de les riberes de la conca, des de l'any 2007 ja es disposa del *Pla de recuperació mediambiental de l'entorn fluvial del riu Congost*. Aquest document, realitzat pel Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs i que serà recollit pel PEF, analitza la situació actual de les riberes del Congost proposant 40 accions diferents de recuperació de la conca del Congost. Algunes de les accions que afecten al municipi serien legalitzar les captacions d'aigua superficials i subterrànies; col·laborar amb l'Agència Catalana de l'Aigua en la redacció de Plans Zonals d'Implantació per tal de garantir un cabal mínim ecològic; establir passos per a peixos; redactar un pla de conservació i millora de les poblacions de cranc de riu ibèric a la capçalera del Congost; seguir criteris ambientals en la construcció de noves infraestructures en

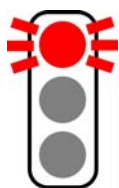
l'àmbit del riu Congost; endegar, protegir i naturalitzar els marges fluvials degradats; aplicar tractament vegetal de les esculleres.

El risc d'inundació és especialment sever a Tagamanent.

La *Delimitació de zones inundables per a la redacció de l'INUNCAT. Conques internes*, redactat el 2001 per l'Agència Catalana de l'Aigua, indica que la capacitat hidràulica del riu al seu pas per Tagamanent és inferior a 100 anys en els trams compresos entre la fàbrica Leiro i el meandre dels camps de la Torre i en el tram situat a l'alçada del pont de l'ajuntament. Amb els cabals calculats per a aiguats de període de retorn de 100 anys, es produirien desbordaments que afectarien l'EDAR Congost, l'Ajuntament i les cases properes. L'avinguda de 500 anys afectaria també la Leiro, la C-17 a l'alçada d'aquest establiment industrial i el barri de Santa Eugènia del Congost. El pont de l'Ajuntament no té capacitat per a la inundació de 50 anys.

La capacitat hidràulica de la riera de l'Avencó que limita els municipis de Tagamanent i Aiguafreda, a l'alçada del càmping Les Alzines (Tagamanent) i aigües avall, és inferior a l'avinguda de 100 anys, afectant el vial situat al marge esquerre i una zona d'horts situada al marge dret aigües avall del càmping. Les dues passarel·les properes al càmping es veuen afectades per l'avinguda de 100 anys.

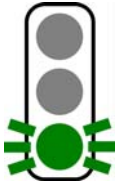

En els darrers 20 anys l'activitat agrícola de Tagamanent ha entrat en recessió.

L'evolució de la superfície agrària útil de Tagamanent s'ha reduït un 14% de 1982 a 1999. El nombre d'explotacions també s'ha reduït (de 23 a 12).

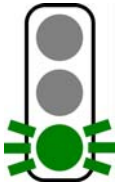
A les dades del cens ramader de 1999, les més recents que ha publicat l'IDESCAT, s'indicava l'existència de 7 explotacions, a destacar una explotació de bovi de 55 caps de bestiar.

En resum, l'activitat primària pateix un marcat declivi, tendència que també s'observa a d'altres municipis de la vall del Congost.

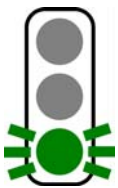
S'han realitzat diversos treballs per recuperar zones agrícoles i de pastura al pla de la Calma.

La Diputació de Barcelona, en el marc d'un conveni amb l'Obra Social de la Caixa, va executar l'any 2008 diversos treballs per recuperar zones agrícoles i de pastura a la Calma, dins del municipi de Tagamanent. Aquestes actuacions de recuperació de l'espai agroforestal afavoreixen la fauna d'espais oberts i, en general, augmenten la biodiversitat. També contribueixen a prevenir la propagació d'incendis forestals, ajuden a mantenir les zones de pastures i camps de conreu dels entorns i revitalitzen el sector primari local.

El 90% del municipi és dins del Parc natural del Montseny.

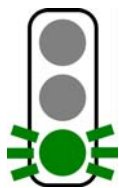
El nou Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge del Parc del Montseny, aprovat el desembre de 2008, protegeix el 90% de la superfície del municipi. Això representa un total de 3.900 hectàrees. El Pla Especial inclou dos dels espais de major interès ecològic del municipi, la riera d'Avencó i l'altiplà de la Calma.

Es disposa d'un primer estudi que indica la viabilitat de l'explotació forestal per a usos energètics.

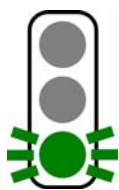
Segons el "Pla Estratègic d'Aprofitament Energètic de Biomassa Forestal de l'ADF Montseny de Ponent" la superfície forestal dels municipis que integren aquesta ADF (Aiguafreda, el Brull, Seva i Tagamanent, produeix 5.000 tones anuals de biomassa que podria ser aprofitada energèticament. La subvenció de la instal·lació de calderes de biomassa seria una bona manera de combatre el principal escull que té actualment la popularització d'aquesta font energètica. L'aprofitament energètic de la biomassa és, a priori, una acció molt interessant sota criteris de sostenibilitat, atesa la proximitat de les masses forestals que proveïrien aquesta biomassa. Tanmateix, cal garantir una estricta observança dels criteris de silvicultura sostenible que garanteixin la protecció de les forests que fornirien aquesta biomassa. En aquest compromís les autoritats gestores del Parc natural del Montseny haurien de tenir un paper rellevant en coordinació amb el cos d'Agents Rurals.

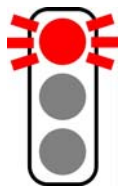
La riera de l'Avencó és un dels cursos fluvials més ben conservats de tota la conca del Besòs.

A Tagamanent hi ha un dels cursos fluvials de la conca del Besòs que presenta un millor estat de conservació, la riera de l'Avencó. Els valors anuals de diversos sistemes de bioindicació que avaluen la qualitat ambientals dels rius són molt alts. Així, i per a l'any 2008, els valors obtinguts per a la riera de l'Avencó van ser Ecostrimed 2, FBILL 10, IBMWP 121, IHF 83 i QBR 100. Un dels elements faunístics més valuosos de la riera de l'Avencó és la presència de cranc de riu ibèric (*Austropotamobius pallipes*) a la seva capçalera.

La riera de l'Avencó és una zona d'atenció especial per a la biodiversitat.

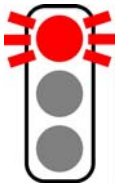
La riera de l'Avencó i el seu entorn fluvial és un dels espais naturals de major interès per a la biodiversitat del municipi de Tagamanent. S'hi troben diversos hàbitats i espècies de flora protegida pel Pla Especial del Montseny. Concretament, a la riera de l'Avencó cal destacar la presència de vernedes i freixenedes, i espècies de flora rares com ara *Cardamine amara* subsp. *olotensis* i *Cardamine heptaphylla*. A nivell faunístic hi ha un gran nombre d'espècies de fauna protegida associada als cursos d'aigua. És especialment important la presència de barb de muntanya (*Barbus meridionalis*) i, sobretot, de cranc de riu ibèric (*Austropotamobius pallipes*).

L'estat actual de les riberes dificulta la recuperació de la llúdriga a la conca del Besòs.

L'any 2004 tècnics del Departament de Medi Ambient i Habitatge van confirmar la presència de diversos exemplars de llúdriga (*Lutra lutra*) en el tram del Congost entre Centelles i Montmeló, fet que va facilitar la inclusió d'aquest espai a la Xarxa Natura 2000. Aquest carnívor, protegit a nivell nacional, estatal i europeu, havia desaparegut des de feia 30 anys de la conca del Besòs per efecte de la contaminació i per la

desaparició dels peixos que capturaven per alimentar-se. Per garantir l'establiment d'una població estable al Congost, a banda d'una oferta suficient de preses, cal recuperar les riberes fluvials. El retorn d'aquesta espècie milloraria la qualitat ecològica del riu però també ajudaria a regular per competència interespecífica l'expansió d'un mustèlid al·lòcton, el visó americà (*Mustela vison*), estès actualment per tot el riu Congost.

El risc d'incendi és alt a Tagamanent.

L'ús principal del sòl a Tagamanent correspon a l'ús forestal, amb boscos principalment d'aciculifolis, seguits dels d'esclerofil·les. Així, el risc d'incendi forestal és el principal risc ambiental de Tagamanent, que es considera un municipi amb alt risc d'incendi segons estableix el Decret 64/95.

El mapa de risc d'incendi del Departament de Medi Ambient i Habitatge indica que Tagamanent té un risc alt i moderat d'incendi forestal en la major part del seu terme. Aquest risc es calcula a partir de la integració dels dos factors que hi intervenen, el perill d'ignició (facilitat que s'iniciï un incendi forestal) i el perill de propagació (facilitat amb que s'expandeix un incendi forestal). L'obaga de Picamena i la Calma són les zones del municipi amb risc baix d'incendi.

El desdoblament de la via fèrria i l'ampliació de la C-17 són dos projectes de gran envergadura que incideixen sobre la vall del Congost.

Les futures obres de desdoblament de la via fèrria aprovades pel Ministerio de Fomento i l'ampliació i millora de la C-17 a càrrec del Departament de Política Territorial i Obres Públiques són dues obres de gran envergadura que suposaran una important transformació de la vall del Congost. Cal que aquestes transformacions esdevinguin una oportunitat per millorar, no únicament la mobilitat local, sinó també l'encaix actual d'aquestes infraestructures en la matriu territorial i, específicament, el seu pas pels municipis de la vall del Congost, entre ells Tagamanent.

Actualment, i sobretot la C-17, suposa una afectació negativa molt greu pel que fa a la connectivitat ecològica dels espais naturals dels cingles de Bertí i del massís del Montseny. Caldrà fer el seguiment de com s'aniran concretant els esmentats projectes, seguiment que cal fer coordinadament amb la resta de

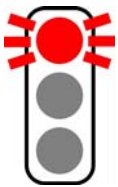
municipis de la vall (Figaró-Montmany, Aiguafreda i Sant Martí de Centelles) en el sí de la Comunitat de Municipis Costers del Montseny i Bertí.

III. Aspectes ambientals

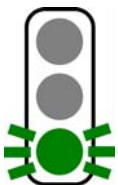
Incidència de les activitats econòmiques

El principal risc ambiental dels establiments industrials s'associa a la seva ubicació, en zona inundable i que afecta negativament el riu Congost.

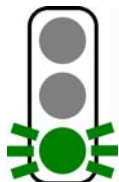
Segons dades facilitades per la Direcció General de Qualitat Ambiental (DGQA) respectives al cens d'activitats adaptades a la Llei d'intervenció integral de l'Administració Ambiental (LIIAA), a Tagamanent hi ha quatre activitats tramitant l'autorització ambiental i una l'està adequant. Totes elles s'adscriuen a l'Annex I de l'esmentada llei. Tots aquests establiments són extraccions mineres (dues de pissarra i tres de pedra). La zona industrial de Tagamanent ha ocasionat un greu impacte ambiental sobre el riu Congost ja que s'ubica a la zona inundable del riu.

La contaminació atmosfèrica no és un problema ambiental rellevant al municipi.

La capacitat de l'atmosfera és la concentració addicional d'un contaminant que pot assimilar el medi ambient sense arribar a superar els límits d'immissió legals. Es tracta d'un paràmetre que indica quines àrees del territori ofereixen condicions més favorables per a l'establiment de nous focus emissors en funció de la seva capacitat dispersiva i de les emissions ja existents. La informació de capacitat es recull en els mapes de vulnerabilitat i capacitat del territori (MVCT).

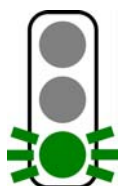
Segons la Direcció General de Qualitat Ambiental (DGQA), la capacitat atmosfèrica de Tagamanent per al CO, les PST i el SO₂ és alta, i moderada per als NO_x a la zona de confluència amb els municipis d'Aiguafreda i Sant Martí de Centelles. En conclusió, la qualitat del medi atmosfèric de Tagamanent és força elevada.

La tipologia d'establiments industrials no és especialment contaminant pel que fa al medi atmosfèric.

L'antic Catàleg d'Activitats Potencialment Contaminadores de l'Atmosfera (CAPCA) era una eina normativa que agrupava les activitats industrials en tres grans grups (A, B i C), en funció de la perillositat i l'afectació potencials al medi ambient de les emissions a l'atmosfera. Així, a les activitats incloses en el grup A del CAPCA se'ls associava un risc molt alt (MA) o alt (A) d'afectació al medi ambient i/o a la salut i a la seguretat de les persones. Les incloses en el grup B un risc mig (M) i les que apareixen dins del grup C del CAPCA, se'ls adjudicava un risc baix (B) o molt baix (MB) d'afectació. La Direcció General de Qualitat Ambiental (DGQA) del Departament de Medi Ambient i Habitatge era l'administració de qui depenia el CAPCA i qui incloïa en una categoria o altra cadascuna de les activitats industrials del país.

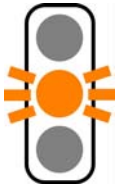
Tagamanent no disposa de cap activitat industrial classificada dins del CAPCA (tanmateix cal recordar que les pedreres són focus emissors de partícules).

La tipologia d'establiments industrials no és especialment contaminant pel que fa als abocaments d'aigües residuals

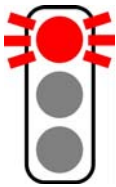
Segons dades del Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs, tots els establiments industrials de Tagamanent aboquen les seves aigües residuals al col·lector i posteriorment es tracten a l'Estació depuradora d'aigües residuals Congost (EDAR Congost). Quatre establiments industrials disposen, a més, de sistema de depuració propi.

La naturalesa de les activitats industrials implantades i la capacitat contaminant potencial que tenen associada indiquen que el risc de contaminació per efluents d'origen industrial és poc rellevant. Concretament el Consorci té censats 6 establiments de nivell 1 d'una escala de capacitat creixent de contaminació que va de 0 a 4.

Hi ha dues activitats, benzineres, potencialment contaminants del sòl

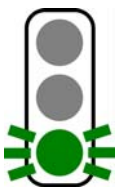
El RD 9/2005 defineix en l'Annex I les activitats potencialment contaminants del sòl atenent a la Clasificación nacional de actividades económicas (CNAE). Segons les dades facilitades pel Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs, en relació als establiments industrials amb capacitat contaminant, a Tagamanent hi ha 2 activitats econòmiques que desenvolupen una activitat inclosa en l'annex d'activitats potencialment contaminants del sòl. Aquests establiments són dues benzineres.

La C-17 és el principal focus emissor de soroll.

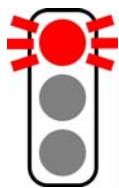
La principal font emissora de soroll del municipi és el trànsit per la carretera C-17 al seu pas pel terme i, en menor mesura el trànsit ferroviari. No s'han realitzat mesures d'immissió acústica que proporcionin dades objectives d'aquesta afectació ambiental i del grau de compliment dels nivells de seguretat vigents.

Balanç d'aigua

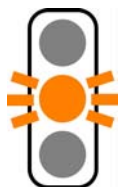
Tagamanent augmentarà l'autosuficiència pel que fa al recurs aigua.

A Tagamanent hi ha una única empresa responsable de l'abastament d'aigua potable. Aquesta empresa és SOREA SA. L'aigua prové de captacions situades al municipi veí de Figaró-Montmany. Recentment, s'ha recuperat un pou de titularitat municipal i es preveu reduir l'aportació d'aigua provinent de Figaró-Montmany, apropant-se així a l'autosuficiència en el recurs hídic.

A tot el municipi hi ha legalitzades únicament 11 captacions d'aigua.

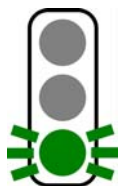
L'Agència Catalana de l'Aigua té legalitzades 11 captacions d'aigua al municipi de Tagamanent, 8 de les quals són subterrànies i les 3 restants són superficials. L'ús de l'aigua obtinguda és agrícola (2 captacions), domèstic (5 captacions) i d'abastament (4 captacions). En total l'any 2009 aquestes explotacions van captar 27.000 m³ d'aigua. Com succeeix a molts altres municipis del país és probable que la xifra d'explotacions i el cabal explotat estigui subestimat atès que hi ha moltes captacions que no estan legalitzades.

El consum domèstic d'aigua és superior a la mitjana catalana, malgrat que ha disminuït un 5% en el període 2000-2007.

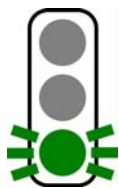
El consum domèstic d'aigua ha augmentat un 39% d'ençà de l'any 2000 i fins el 2007, quan s'arribà a una xifra total de 14.300 m³.

El consum domèstic d'aigua per habitant és 130 l/hab./dia, idèntic al valor de la mitjana catalana. És important indicar que l'actual sistema de tarificació de l'aigua no incentiva l'estalvi establint diferents trams de consums i incrementant el preu d'aquests a mesura que incrementa el consum.

El consum d'aigua industrial ha disminuït entre l'any 2000 i 2007.

L'any 2007 el consum industrial d'aigua va disminuir un 11% en relació a l'any 2000. El 2007 el consum industrial d'aigua va arribar a ser de prop de 2.600 m³. No es disposa de dades que permetin interpretar el perquè d'aquesta reducció.

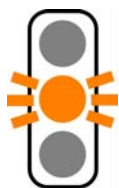

L'EDAR Congost saneja les aigües residuals del municipi.

Les aigües residuals de Tagamanent es tracten a l'EDAR Congost, situada al mateix terme municipal. Aquesta depuradora biològica saneja les aigües residuals dels municipis d'Aiguafreda, Figaró-Montmany, Sant Martí de Centelles i de Tagamanent. L'any 2007 tractava les aigües residuals urbanes (ARU) generades per una població total de 4.657 habitants i 38 establiments industrials, entre ells els 303 habitants de Tagamanent i els 6 establiments industrials del municipi.

El sistema de sanejament Congost, format pels col·lectors i l'EDAR Congost, van evitar al llarg de l'any 2007 l'abocament al riu Congost de 96 t de matèria en suspensió, de 123 t de contaminació orgànica expressada com demanda química d'oxigen (DQO), de 54 t de contaminació orgànica expressada com demanda biològica d'oxigen (DBO5) i de 10 t de compostos nitrogenats.

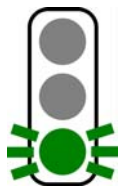
Residus

La producció de residus municipals diària per càpita s'ha reduït des del 2003 al 2007, si bé continua per sobre de la mitjana comarcal

De 2003 a 2007 la producció de residus municipals per càpita de Tagamanent s'ha reduït de 2,46 a 2 kg/hab i dia. Tanmateix el valor de 2007 és molt superior a la mitjana comarcal que assolí un valor d'1,42 kg/hab i dia.

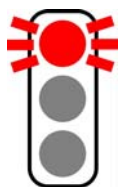

Del 2003 al 2007 la recollida selectiva s'ha incrementat (de 29% al 41%). La recent implantació de la recollida porta a porta fa preveure un increment superior.

Tagamanent va optar l'any 2009 per fer la recollida selectiva porta a porta dels residus municipals a través de la Mancomunitat La Plana, fixant dies específics de recollida per a cada fracció (fracció orgànica, envasos i paper i cartró, fracció resta) i retirant del carrer els contenidors de rebuig, paper i cartó i envasos lleugers. El sistema porta a porta és el mètode de recuperació selectiva de fraccions que rendeix uns millors resultats i que aconsegueix una fracció orgànica més lliura d'impropis (la matèria orgànica es recull exclusivament en bosses compostables). De fet, abans de la implantació del porta a porta Tagamanent no recollia selectivament la fracció orgànica dels residus municipals.

El 2007 la recollida selectiva a través d'iglús fou de 16,57 tones de paper i cartró, de 13,2 tones de vidre i de 5,06 tones d'envasos lleugers. Caldrà veure si arran de la implantació del porta a porta es constata un descens en la producció de residus i un augment de les fraccions recuperades, com succeeix als municipis que apliquen aquest sistema de recollida, on es passa d'una valorització del 25% del total dels residus municipals generats i un 75% de rebuig a disposar a una distribució justament inversa, és a dir, un 75% de residus valoritzats i un 25% de rebuig a disposar. En aquest sentit cal recordar que el *Pla d'acció per a la gestió de residus municipals a Catalunya 2005-2012* redactat per l'Agència de Residus de Catalunya marca com a objectius per al 2012 arribar a valoritzar el 70% dels residus municipals i destinar a disposició el 30%.

La fracció resta dels residus municipals es disposa a l'abocador controlat d'Orís (Osona).

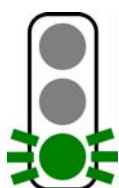

Tagamanent no disposa de servei formal de recollida de voluminosos ni de deixalleria pròpia.

Tagamanent no disposa de deixalleria pròpia. La més propera és la deixalleria d'Aiguafreda, ubicada al carrer Avencó, en un indret de fàcil accés. Aquesta deixalleria té obert 4 dies a la setmana (un d'ells dissabte) i en horari parcial. Els veïns del barri d'Avencó són els que fan més ús d'aquesta instal·lació, la resta (població resident a la Pedralba i Santa Eugènia del Congost) tendeixen més a utilitzar la deixalleria de la Garriga.

Tot i que no existeix un servei formal de recollida de voluminosos, puntualment, l'aguatzil municipal, tenint en compte l'envelliment de gran part de la població, s'encarrega d'aquesta recollida portant els residus recollits a la deixalleria de la Garriga o a les pròpies instal·lacions de la Mancomunitat la Plana al municipi de Malla.

A l'Ajuntament hi ha una paperera per a la recollida de piles usades. Abans de la implantació del porta a porta es feia una recollida quinzenal de les restes d'esporga (entre els mesos d'abril i octubre). Ara aquesta recollida s'ha integrat amb el porta a porta de manera que els mateixos dies de la recollida de la fracció orgànica també es recullen les restes de jardineria.

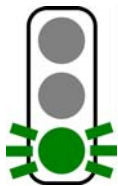
S'han realitzat campanyes de prevenció de residus.

L'Ajuntament de Tagamanent va sol·licitar una subvenció a l'Agència de Residus de Catalunya per a l'adquisició de gots reutilitzables de polopropilè, per ambientalitzar les festes i esdeveniments populars. L'any 2007, el Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Oriental va desenvolupar una campanya informativa per a la promoció del compostatge casolà, durant la qual es van cedir 30 compostadors. No es disposa de dades que avaluin el ressò d'aquestes campanyes.

El balanç econòmic del servei de gestió de residus és positiu.

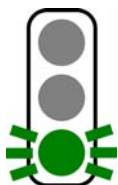
El servei de gestió de residus a Tagamanent no és deficitari (dades de 2008), cobrint-se els costos del servei a través de les taxes d'escombraries comercials i domèstiques. Així, l'any 2008 la quantitat recaptada per aquests conceptes fou de 34.161 € mentre que el cost (Mancomunitat La Plana i Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Oriental) ascendí als 32.963 €.

La producció de residus industrials és reduïda i té un risc ambiental baix.

L'any 2005 l'Agència de Residus de Catalunya indica que hi havia 6 empreses que feien la declaració de residus industrials generats (en els darrers 5 anys el nombre d'establiments declarants oscil·lava entre 4 i 6) declarant la producció de 175 t de residus. Del total de residus industrials generats s'observa que els residus especials -els més conflictius ambientalment i sanitàriament- són minoritaris (el 0,6% el 2005). Més del 62% dels residus industrials generats es van valoritzar, gairebé un 9% van tenir com a destí la deposició controlada i la resta el tractament fisicoquímic i biològic.

Al web de l'Agència de Residus de Catalunya no apareixen les dades de producció de residus industrials posteriors a 2005. Cal considerar un dèficit en l'accés a la informació ambiental la manca d'actualització d'aquestes dades.

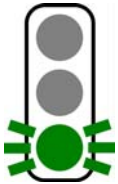

La producció de residus ramaders no és excedentària en relació a la superfície agrària del municipi.

Amb les dades que s'ha pogut disposar de sòl agrari útil i cens ramader (1999) es considera que, actualment, la superfície agrícola de Tagamanent pot absorbir els residus ramaders generats per l'activitat ramadera del municipi. És a dir, considerant únicament la producció de dejeccions ramaderes generades a Tagamanent no hi ha risc de contaminació de les aigües subterrànies per nitrats. Val a dir que Tagamanent no és un municipi reconegut com a municipi inclòs en les zones vulnerables per la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries que delimita el Decret 476/2004.

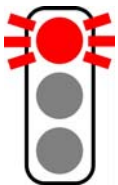
Energia

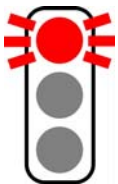
El consum d'energia final per càpita és semblant a la mitjana catalana.

Tagamanent, amb 24.200 kWh de consum d'energia final per càpita registrada d'any 2006, presentava un valor molt semblant al de la mitjana catalana, que se situà aproximadament aquell any al voltant del 25.600 kWh.

El consum d'energia del municipi ha crescut ininterrompidament des de l'any 2000.

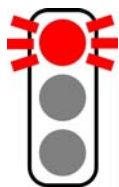
El consum d'energia en termes absoluts i en valors per càpita ha crescut ininterrompidament d'ençà de l'any 2000 i fins el 2006. Caldrà comprovar si aquesta tendència es manté en el futur.

El sector transports és el principal consumidor d'energia al municipi.

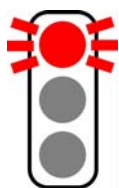
Tagamanent consumí 6,9 milions de kWh l'any 2006, dels quals el sector transports féu ús d'un 61%, seguit del sector domèstic i dels serveis amb un 10 i un 11% respectivament. El segueixen el sector primari amb un 9% i el sector industrial, que representa el 8% del consum total d'energia del municipi, i des de l'any 2000 manté un valor absolut de consum força estable, al voltant dels 0,55 milions de kWh. A destacar que de l'any 2000 a 2006 el major increment en el consum d'energia es dona al sector primari que pràcticament ha doblat els valors enregistrats.

Els combustibles líquids (gasolina, gasoil, fueloil) són la principal font energètica del municipi i mantenen valors força estables al llarg de la sèrie estudiada (2000-2006).

El gas natural canalitzat no arriba a Tagamanent.

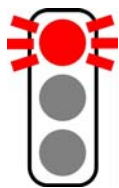
Tot i que el gas natural és un combustible fòssil que allibera CO₂ amb la seva combustió, el cert és que la taxa d'emissió de CO₂ equivalent d'1 kWh obtingut de gas natural és inferior al que du associat 1 kWh d'energia elèctrica provinent de la xarxa o a la de qualsevol combustible líquid o gas líquid de petroli. El gas natural és una font energètica de transició acceptable abans no es generalitzin les fonts energètiques renovables.

La gestió energètica de l'edifici de l'Ajuntament és millorable.

La gestió energètica es fa de forma manual, fet que permet una millor adaptació a l'usuari, però que és més procliu a situacions anòmales a causa de possibles errors humans. El sistema de control és un únic termòstat per a tot l'edifici. Això fa que el control de temperatura no sigui gaire acurat, i en la major part de l'edifici s'actua sobre els radiadors per sensació tèrmica dels usuaris. La manca de programador no permet l'apagada automàtica de la calefacció a la nit o caps de setmana -evitant descuits-, ni l'encesa prèvia al matí. Això darrer provoca molt malestar per fred a primera hora del matí, especialment després del cap de setmana o un festiu. La calefacció s'apaga abaixant el termòstat a una temperatura de referència (17-18 °C), però pot variar segons la persona que l'abaixi. A l'estiu es juga amb obrir finestres per tal d'aconseguir una corrent d'aire que refresqui l'ambient. Caldria realitzar una regulació individual dels radiadors (tots disposen de maneta de regulació) per tal d'homogeneïtzar la temperatura a tot l'edifici. El manteniment de la caldera és exclusivament correctiu, no preventiu, i no hi ha cap contracte de manteniment formal amb cap empresa. Així mateix la gran superfície de finestra senzilla que té l'edifici genera una gran pèrdua de calor.

Tot i que l'edifici disposa de terrassa suficient, la ubicació de l'edifici –enclotat a un fons de vall i amb muntanyes a llevant i ponent- fa que no tingui molta insolació, especialment a l'hivern. Tot i que és tècnicament possible una instal·lació fotovoltaica, aquesta seria de poca potència i tindria un baix rendiment efectiu, fet que no la fa, a priori, gaire indicada.

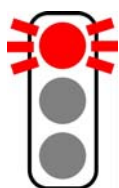

Tagamanent no disposa de Pla director de l'enllumenat públic.

El Pla director de l'enllumenat públic municipal és el principal instrument planificador per racionalitzar el servei d'enllumenat públic d'un municipi. Serveix per donar coherència i equilibri a l'enllumenat del municipi de tal manera que cada carrer o espai públic tingui la il·luminació adequada a l'ús que se'n faci. Per aconseguir-ho el Pla defineix els criteris generals que hauria de respectar l'enllumenat públic, criteris relatius a l'eficàcia de la làmpada, el color de la llum, el rendiment de la lluminària, la contaminació lumínica generada, els enlluernaments i llums intruses, la sensació de llum percebuda pel veïnat, els nivells de llum a garantir i la uniformitat de la il·luminació. L'aplicació d'aquests criteris sobre l'anàlisi de la situació de partida condueix a la definició d'un pla d'actuació. Les possibles propostes d'aquest tipus de plans serien l'adequació de la potència contractada, l'optimització de la tarifa elèctrica, la renovació de quadres de comandament, la substitució de lluminàries, làmpades i/o suports, la instal·lació d'equips de reducció del flux lluminós, la millora del control d'encesa de les làmpades, etc.

Per tant, un Pla director de l'enllumenat reporta beneficis econòmics, d'estalvi en les emissions de gasos d'efecte hivernacle i de prevenció de la contaminació lumínica per l'estalvi energètic que comporta i pel adequat maneig de l'energia que suposa.

Actualment, s'està acabant de redactar el Pla Municipal d'Adequació de l'enllumenat públic exterior, que programa la total adequació de l'enllumenat a la Llei 6/2001 i Decret 82/2005, que la desenvolupa.

Tagamanent no disposa de Pla d'acció per l'energia sostenible.

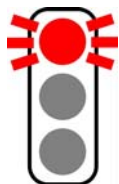
El Pacte d'alcaldes i alcaldesses és una iniciativa nascuda l'any 2008 i que impulsa la Comissió Europea amb la voluntat d'esdevenir un mecanisme de participació de la ciutadania en la lluita contra el canvi climàtic global. El pacte compromet les ciutats que s'hi adhereixen a aconseguir els objectius comunitaris de reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle mitjançant actuacions d'eficiència energètica i relacionades amb la implantació de fonts d'energia renovables. El pacte d'alcaldes i alcaldesses considera que l'acció local és bàsica per fer realitat el compromís de reduir l'emissió de GEH.

Així, els alcaldes i alcaldesses signants del pacte es comprometen a reduir les emissions de GEH en els seus territoris en més d'un 20% mitjançant la aplicació d'un Pla d'acció per l'energia sostenible (PAES), document que inclou un inventari de les emissions de referència i la definició de les accions a emprendre per fer realitat aquests valors de reducció. Aquestes accions correspondran als sectors d'activitats on l'ens local té competència, entre ells la gestió energètica dels equipaments municipals i el consum associat al servei de l'enllumenat públic. Per tant, el PAES és una interessant oportunitat per millorar l'ús de l'energia al municipi i, específicament, per millorar l'enllumenat públic, associant aquestes millores amb la prevenció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle.

Actualment el municipi de Tagamanent no ha subscrit el Pacte d'alcaldes i alcaldesses i no disposa de Pla d'acció per l'energia sostenible.

Emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH)

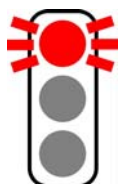

Els darrers anys es constata un augment en les emissions globals de GEH.

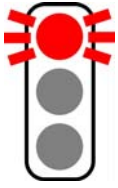
De 2000 a 2006 les emissions totals de gasos d'efecte hivernacle a Tagamanent han crescut un 24%. Aquest descens és imputable bàsicament a l'augment en les emissions associades a tots els sectors, però principalment al primari, als transports i al sector domèstic.

Les emissions per càpita de GEH superen força la mitjana catalana.

Les emissions per càpita de gasos d'efecte hivernacle van ser, l'any 2004, molt superiors al valor mitjà enregistrat per al conjunt de Catalunya. Concretament la ràtio per càpita a Tagamanent fou de 8,864 tCO₂ eq. enfront les 6,5 tCO₂ eq./hab. del conjunt de Catalunya.

Les emissions de tipus difús són les majoritàries: el sector transports és el principal emissor a l'atmosfera de GEH.

A Tagamanent l'any 2006 la principal responsabilitat pel que fa a les emissions de gasos d'efecte hivernacle la tingué el sector transports, seguit a distància per les emissions degudes a l'àmbit domèstic. Ambdues van superar les emissions de l'activitat terciària i encara més les d'origen industrial. Conseqüentment, la font energètica principal pel que fa a les emissions associades foren els combustibles líquids.